



ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola,
Kostelec nad Orlicí, Komenského 873**

Komenského 873, 517 41 Kostelec nad Orlicí

Identifikátor školy: 600 012 573

Termín konání komplexní inspekce: 7. – 10. ledna 2002

Čj.	092 21/02-5072
Signatura	ki6zv501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Vyšší odborná škola a Střední zemědělská škola, Kostelec nad Orlicí, Komenského 873 (dále VOŠ a SZeŠ Kostelec), je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. S účinností od 1. července 2001 se zřizovatelem VOŠ a SZeŠ Kostelec stal Královéhradecký kraj.

Škola sdružuje :

1. Střední zemědělskou školu - kapacita: 340 žáků, IZO: 060 884 690
2. Vyšší odbornou školu - kapacita: 180 žáků, IZO: 110 029 194
3. Domov mládeže - kapacita: 118 lůžek, IZO: 102 754 551
4. Školní jídelnu - kapacita: 480 jídel, IZO: 102 766 002

V současné době jsou ve škole realizovány tyto studijní obory:

Střední zemědělská škola

1-41-M/001 Agropodnikání (JKOV: 42-22-6/00) - studium denní i externí

16-01-M/004 Ekologie a ochrana krajiny (JKOV: 16-22-6/00) - studium denní i externí

64-43-M/002 Ekonomika zemědělství a výživy (JKOV: 42-18-6/00) - studium denní

Vyšší odborná škola

41-31-N/009 Šlechtitelství (JKOV: 42-34-7/00) – studium denní

Přehled učebních plánů schválených MŠMT ČR a ve škole využívaných v tomto školním roce uvádí následující tabulka.

Studijní obor	Studijní cyklus	Učební plán čj. a datum schválení MŠMT ČR	Ročník (třída)
41-41-M/001	Čtyřletý	25057/2000-23, 9.8.2000 18875/93-23, 22.6.1993	1 A, 2 A, 3 A, 4 A
16-01-M/004	Čtyřletý	26371/99-23, 17.8.1999 18500/95-23, 23.6.1995	1 C, 2 C, 3 C, 4 C
64-43-M/002	Čtyřletý	21570/93-23, 26.8.1993	4 E
41-31-N/009	Tříletý	23771/96-23, 16.7.1996	1 S, 3 S

Výuku personálně zajišťuje celkem 40 pedagogických pracovníků (z toho je 12 externích).

Prostorové podmínky pro výuku jsou velmi dobré. Vedle kmenových učeben, 7 specializovaných učeben a příslušných kabinetů jsou součástí areálu školy moderní tělovýchovná hala, mechanizační hala a školní kuchyně s jídelnou. Pro výuku odborného výcviku je využíván školní statek, botanická zahrada, pokusná pěstitelská stanice a budova praktických dílen. Úroveň materiálně technického vybavení umožňuje plně zabezpečit realizovanou výuku. Nadstandardní je vybavenost školy výpočetní technikou a moderními informačními technologiemi, které jsou běžně využívány v činnosti školy. V učitelských kabinetech mají učitelé k dispozici počítače, všechny zasíťované, takže mají přístup na Internet i elektronickou poštu, kterou využívá vedení i v rámci komunikace a předávání informací uvnitř školy.

Působnost školy má nadregionální charakter. Ve škole se vzdělávají žáci i ze sousedních krajů. V tomto školním roce navštěvuje školu 276 žáků (242 žáků SZeŠ a 34 žáků VOŠ).

Z toho téměř polovina žáků je ubytována na domově mládeže. Počet žáků a tříd se ve srovnání se stavem z doby poslední inspekce (vykonané v roce 1999) změnil. Celkový počet tříd SZEŠ se zvýšil o 2 (počet žáků o 85), zatímco počet tříd i žáků VOŠ poklesl. Výrazně se zvýšil i zájem potenciálních uchazečů o studium na tomto typu školy.

Inspekce byla zaměřena na komplexní posouzení kvality výuky ve vybraných odborných a všeobecně vzdělávacích předmětech, a to na obou vzdělávacích stupních školy. Míra přímé hospitační činnosti ve VOŠ byla však snížena z důvodu zahájení zkouškového období. Dále bylo provedeno komplexní hodnocení podmínek vzdělávání včetně hodnocení efektivity využívání finančních prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu. V rámci inspekce byla též uskutečněna kontrola plnění úkolů v oblasti BOZP a PO.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Úroveň kvality výuky byla stanovena na základě poznatků z hospitací, z rozhovoru s vyučující, z kontroly písemného projevu žáků a z pohovoru s předsedou předmětové komise všeobecně vzdělávacích předmětů a dále z podmínek souvisejících s výukou. Pro objektivitu hodnocení byly navštíveny všechny ročníky.

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů, týdenní počty hodin vychází z příslušných učebních plánů. Učební osnovy jsou transponovány do tematických plánů pro usnadnění přípravy na výuku. Některé plány jsou však pojaty formálně a neplní své poslání. Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo shledáno, že jsou vyučovány všechny tři složky předmětu v náležitých proporcijních vztazích, a to jak jazyková, tak literární či komunikativní. Výchovné a vzdělávací cíle předmětu jsou plněny, výuka se přizpůsobuje aktuálnímu stavu tříd. Učební osnovy jsou průběžně plněny.

Výuku českého jazyka a literatury vede na celé škole jedna vyučující. Má odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu, jakož i široké odborné znalosti.

Materiální základna výuky je zajištěna především učebnicemi, které si žáci kupují sami na základě doporučení vyučující. Ne všichni žáci vlastní čítanky, mluvnice, Pravidla. Ve škole jsou k dispozici pro výuku slovníky jazyka českého, odborné příručky, současná i historická česká beletrie. Učující průběžně doplňuje knihovnu novými knihami a podněcuje žáky k aktivnímu čtenářství. Škola vlastní na sto videokazet s různými českými i světovými díly. Didaktická technika je zastoupena radiomagnetofonem a zpětnými projektory. CD ROMy pro výuku českého jazyka a literatury vlastní škola dva kusy, avšak tato technika není běžně využívána. Při inspekčním výkonu bylo jenom jednou využito zpětného projektoru, i když práce s touto technikou zvyšuje efektivitu vyučování. Do výuky byly vhodně zařazovány ukázky z beletrie, fotografie spisovatelů.

Výuka tohoto předmětu probíhá ve velkých kmenových učebnách, dostatečně prostorných a světlých. Větrání učeben během přestávek však není dostatečně zajištěno. Některé učebny jsou i nedostatečně vytápěny (příčinou je vysoký odvod tepla nedoléhajícími rámy oken). Veškerá výuka českého jazyka a literatury je na rozvrhu umístěna do dopoledních hodin.

Většina sledovaných hodin výuky měla po vánočních prázdninách opakovací charakter, žáci i vyučující byli zaměřeni na systematizaci poznatků, učiva, které navazovalo chronologicky i tematicky. Opakování probíhalo frontálním způsobem, žáci prokazovali průměrné znalosti, nebyli aktivní. Během výuky chyběla jak vstupní, tak průběžná motivace. Výuka neměla činnostní charakter. Žáci řešili složitější literárně teoretickou problematiku za pomoci vyučující, která důsledně dbala na jejich spisovný projev. Interakce učitel-žák byla

zaznamenána při výkladu nové látky, kdy byli žáci návodnými otázkami vedeni k aktivizaci, často bylo využito návaznosti na jejich vlastní zkušenosti nebo životní praxi. Hledali příčinné souvislosti mezi jednotlivými stylistickými útvary publicistického slohu, vyčleňovali slohotvorné činitele, popřípadě v literární části výuky dokazovali souvztažnost mezi poetickými náměty, formami a společensko-hospodářskou situací dané doby. Většina žáků odpovídala stručně, někteří sporadicky. Během výuky byl usměrňován čtenářský vkus žáků. Žáci si pořizují vypovídající zápisy učiva do sešitů. Učebnice často chybějí. Předložené písemné práce, jakož i písemné maturitní práce žáků naplňují učivo osnov a jsou velmi pečlivě opravovány a adekvátně klasifikovány. Žáci nejsou často individuálně zkoušeni, chybějí zápisy klasifikace ve studentských průkazech.

Během výuky byla respektována osobnost žáků, dostávali prostor pro vyjádření vlastního názoru, dohodnutá pravidla komunikace byla akceptována.

Výuka českého jazyka a literatury je hodnocená jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

Pro objektivní posouzení výuky cizích jazyků byla navštívena výuka jazyka anglického, německého i konverzační hodiny těchto dvou jazyků. Hospitována byla i výuka ve vyšší odborné škole. Kromě podkladů z hospitací sloužilo pro posouzení výuky i zhodnocení personálních, psychohygienických a materiálních podmínek.

Předmětům je vyučováno v souladu s učebními plány daných oborů. Většina oborů školy má v jednotlivých ročnících tříhodinovou týdenní dotaci výuky cizích jazyků. Žáci si mohou volit mezi angličtinou a němčinou. Nejvíce jazykových hodin, a to šest hodin týdenní výuky má letos končící obor ekonomika zemědělství a výživy. V oboru ekonomiky zemědělství a výživy se žáci učí oběma dvěma jazykům, a to tři hodiny týdně prvním cizímu jazyku a dvě hodiny týdně druhému volitelnému cizímu jazyku. Výuka je ještě posílena o jednu hodinu týdně konverzace v cizím jazyce. Ve vyšší odborné škole se učí jazyku tři hodiny týdně v každém studijním období, v každém ročníku, kromě třetího ročníku, kdy je cizí jazyk učen jen jedno studijní období, jelikož další období žáci vykonávají souvislou praxi.

Učební osnovy cizojazyčných předmětů jsou plněny. Některé tematické plány, pomocí nichž si vyučující plánují učivo učebních osnov, nebyly v době inspekce zřetelně chronologicky rozpracované. Na základě jednání s předsedou předmětové komise byly tyto plány přesněji rozpracovány, takže plní funkci pro aktuální přípravu vyučujících na výuku, splňují podmínky návaznosti.

Personální podmínky pro výuku cizích jazyků jsou příznivé. Dva vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jednomu pedagogovi chybí aprobovanost a jeden vyučující, který učí ve třídách 1. C, 3. A, 3. C, 4. A nemá pedagogickou způsobilost. Odbornost výuky byla zachována, pedagogické zásady dodržovány.

Do materiálního zázemí výuky patří především učebnice, které mají k dispozici všichni žáci. Pro výuku německého jazyka slouží učebnice, které jsou koncipovány v souladu s učebními osnovami. Vyšší odborná škola je zaměřená na specifické jazykové učivo oboru, odborná témata jsou zpracována podle vysokoškolských učebnic. Škola má k dispozici sady slovníků, odborné příručky, fólie, radiomagnetofony, zvukové nahrávky, několik videokazet, mapy příslušných jazykových oblastí. CD ROMy pro rychlý nácvik gramatických struktur chybějí. Poměrně málo je zastoupená cizojazyčná beletrie. Ve škole byla zřízena moderní jazyková učebna, kde je soustředěna nejmodernější didaktická technika.

Výuka probíhala v klasických kmenových učebnách, nebo ve společenské místnosti. Všechny učebny jsou velké, ze subjektivního hlediska prostorné, světlé. Na nástěnkách visí informace z odborných novin, reklamy daného oboru. Školní nábytek je staršího typu. Cizojazyčná

výuka je na rozvrhu umístěna do dopoledních hodin. Zjištěné psychohygienické podmínky výuky jsou standardní.

Převážná část výuky byla organizována v příslušném jazyce. Výuka byla zahajována řečovými aktivitami. Procvičovala se frazeologie běžného společenského styku. Řečový projev byl omezen na dialog mezi vyučujícím a žákem. V několika případech si žáci připravili dialog mezi sebou s tematikou nákupů. Žáci střední odborné školy prokázali dobrou řečovou pohotovost. O samostatný souvislý projev se žáci pokoušeli ve vyšších ročnících, zejména při výuce angličtiny na aktuální tematiku lidových zvyků, Vánoc, zimních sportů a radovánek, a to i v zemi příslušné jazykové oblasti, čímž byly současně procvičovány reálie i podporovány interkulturní zvyky.

Slovní zásoba byla procvičována ústně i písemně, frontálním způsobem, chybělo individuální klasifikované zkoušení.

Poslech s oporou v textu posloužil ke zpětnovazebnému pochopení projevu rodilých mluvčích. Za účelem porozumění textu bylo rovněž nacvičováno hlasité čtení, zejména při studiu odborných textů. Tato receptivní činnost sloužila také pro správný nácvik výslovnosti slov i větné intonace.

Mezi přednosti cizojazyčné výuky patří systematické a soustavné vysvětlování gramatiky včetně odchylek, využívání map a velké množství nakopírovaného doplňkového materiálu, odborných textů.

Z hlediska didaktiky předmětu chybělo využívání didaktické techniky a správná výstavba hodin se stanoveným cílem a závěrečným shrnutím učiva. Ze strany žáků se projevovaly obtíže při dekódování poslechu rodilých mluvčích.

Písemné práce, testy se pravidelně píší.

Byly respektovány individuální dispozice žáků a byl rozvíjen smysl pro kooperaci a vzájemnou toleranci.

Úroveň výuky cizích jazyků je hodnocena velmi dobře.

Matematika

Inspekce sledovala výuku dvou pedagogů ze tří, kteří ji ve školním roce 2001/2002 zajišťují. Jedna učitelka nebyla v době inspekce ve škole přítomna, má však pedagogický úvazek pouze tři hodiny týdně ve třídě 3. C. Hospitace proběhly ve třídách 1. - 4. ročníku. Týdenní hodinové dotace tohoto předmětu zařazené do učebního plánu školy jsou v souladu s učebními dokumenty schválenými MŠMT. Kontrolou třídních knih ve školních letech 2000/2001 a 2001/2002, tematických plánů i probíraného učiva v době inspekce bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny. Při plánování výuky ve třídách 3. A, 3. C, 4. A, 4. E (výuka zde dobíhá dle učebních osnov schválených MŠMT dne 5. června 1990 pod čj. 17 686/90-21) jsou do tematických plánů zařazeny i nepovinné tematické celky (kombinatorika, pravděpodobnost, statistika, vektorová algebra a analytická geometrie v rovině a prostoru), a to ve značném rozsahu, čímž je do jisté míry redukováno procvičování učiva, upevňování učiva formou praktických aplikací i jeho systemizace (není akceptována ani přibližně doporučená hodinová dotace pro závěrečný tematický celek, který tyto aspekty výuky zohledňuje). Tato situace může mít negativní vliv na celkové matematické znalosti žáků. Pro 4. C, kde výuka povinné matematiky dle platných učebních dokumentů nemusí již být realizována, je v učebním plánu školy zařazen mezi volitelné předměty matematický seminář, který v podstatě obsahově kopíruje učivo probírané ve zbývajících třídách čtvrtého ročníku (4. A, 4. E). Pohovorem se žáky i učiteli inspekce zjistila, že volitelnost tohoto předmětu z pohledu žáků je pouze formální záležitostí, neboť ho musejí absolvovat všichni ve třídě, čímž je částečně potírána možná profilace žáků prostřednictvím volitelných předmětů.

Předmětová komise neprovedla zatím pevné rozdělení učiva nových učebních osnov (schválené MŠMT dne 14. července 2000 pod čj. 21 307/2000-22) do jednotlivých ročníků, čímž se zvyšuje pravděpodobnost duplicitního odučení některých celků či neodučení části učiva. Tematické plány mají podrobnou obsahovou a časovou strukturu, jsou v nich časově zařazeny i osnovou předepsané čtvrtletní práce. Při výuce nedochází ani v jedné hodině k dělení třídy na skupiny, čímž je výraznou měrou omezena možnost individuální práce s jednotlivými žáky.

Všichni tři učitelé jsou odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku matematiky ve střední škole. Materiální zázemí pro výuku je standardní, k dispozici jsou ve škole běžně využívané pomůcky a didaktická technika (modely těles, rýsovací potřeby, zpětný projektor, tematické fólie k němu ap.). Škola provádí hromadný nákup některých učebnic, např. sbírky příkladů z matematiky, které si žáci kupují se slevou a pracují s nimi v průběhu celého studia. V rámci hospitací se tato skutečnost v některých hodinách prokázala, odkazy na ně byly prováděny i v souvislosti se zadáváním domácích úkolů.

Z hlediska psychohygieny školního vyučování je negativem střídání učitelů ve většině tříd v průběhu školního roku. Zástupy za dlouhodobě nepřítomnou učitelku probíhaly v příslušných třídách od září do začátku listopadu, poté však vyučující, která zastupovala, přestala ve své třídě 3. C učit a recipročně ji zastupuje již přítomná učitelka. V některých třídách došlo z tohoto důvodu k částečnému zpoždění výuky vzhledem ke zpracovaným tematickým plánům (např. 3. A, 2. C). Předmět je do rozvrhu zařazen vždy v dopoledních hodinách, obě učitelky mají na žáky přiměřené požadavky z hlediska cílů stanovených učebními osnovami a schopností žáků.

Všechny sledované hodiny byly zaměřeny vzhledem k blížícímu se konci klasifikačního období na opakování probraného učiva a přípravu na čtvrtletní práci, v jedné hodině žáci tuto písemnou práci psali. Výuka probíhala frontálním způsobem, žáci v lavicích řešili příklady, které souběžně počítal žák či vyučující u tabule. Někteří žáci pouze opisovali postupy řešení z tabule, jiní spoléhali na možnost případné časté korekce svých výpočtů se správným řešením, čímž byl výraznou měrou omezován podíl jejich samostatné práce. Ojedinele převažoval verbální projev učitele, který sám počítal a komentoval výpočty žáků tempem, které bylo pro některé žáky příliš rychlé. Ojedinele nastala situace, kdy někteří žáci, kteří byli s výpočty hotoví dříve než většina ostatních, dále již nepracovali. V jednom případě byl využit při procvičování učiva zpětný projektor. Důsledně byla oběma učitelkami uplatňována zpětná vazba a kladen důraz na přesné matematické vyjadřování, u jedné z nich byla patrnější snaha o nácvik logické úvahy a vytváření většího prostoru pro dotazy žáků, návrhy řešení a diskuse o nich. Učitelky nevedly žáky k úvahám o alternativních matematických postupech. Celková aktivita žáků byla malá. Nebyly využity žádné aktivizující metody a formy práce, které by zapojení žáků do výuky zvýšily. V struktuře hodin chyběla často závěrečná část, ve které by pedagog zhodnotil průběh hodiny z hlediska splnění cíle a zapojení žáků do výuky.

Obě učitelky měly koncem klasifikačního období dostatek známek pro objektivní klasifikaci žáků, však ne všichni žáci byli zkoušeni ústně. Individuální zkoušení ve sledovaných hodinách neprobíhalo. Výsledky písemných prací realizovaných v minulých hodinách byly učitelkou v úvodu stručně zhodnoceny, žáci měli možnost do písemných prací nahlédnout. Jiné průběžné ani závěrečné hodnocení žáků neprobíhalo, ojedinele byli žáci pochváleni za správné a rychlé výpočty. Motivační snahy obou učitelek byly minimální. Čtvrtletní práce jsou realizovány v předepsaném počtu, učiteli jsou důsledně opravovány, při jejich realizaci mají žáci k dispozici předtištěná zadání.

Atmosféra v hodinách byla pracovní, u jedné z vyučujících měla přátelštější charakter. V těchto hodinách se pak žáci do výuky více zapojovali svými návrhy řešení i dotazy. Odpovědi žáků byly často jednoslovné. Obě učitelky vyžadovaly od žáků u tabule slovní

popis matematických postupů, ne vždy se však tato snaha setkávala s úspěchem.

Úroveň výuky matematiky je hodnocena jako průměrná.

Odborné profilové předměty

Úroveň výuky odborných předmětů byla sledována u studijních oborů: 16 - 01 - M/004 Ekologie a ochrana krajiny a 41 - 41 - M/001 Agropodnikání. Hospitace proběhly ve vyučovacích hodinách předmětů: krajina a životní prostředí (KZP), obnova, tvorba a ochrana životního prostředí (OZP), geologie a pedologie (GAP), chov zvířat (CHZ).

Hodinová dotace uvedených předmětů byla v souladu s platným učebním plánem. Stanovené hodinové dotace u nosných předmětů ochrana životního prostředí a krajina a životní prostředí ve studijním oboru 16-01-M/004 Ekologie a ochrana krajiny jsou nízké a již nevyhovují současným potřebám praktické péče o krajinu. Tematické plány zpracované vyučujícími jednotlivých předmětů pro školní rok jsou přehledné a členění učiva i tematických celků odpovídá platné učební osnově. Ve sledovaných předmětech byly tematické plány dodržovány časově i obsahově.

Výuka probíhala zčásti ve kmenových, zčásti v odborných učebnách, v příznivých psychohygienických i estetických podmínkách.

Ze čtyř vyučujících sledovaných předmětů mají tři odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost, v jednom případě jde o začínající učitelku odborných předmětů bez pedagogické způsobilosti. Podle poznatků získaných hospitacemi jde o učitelku s velmi dobrými odbornými předpoklady pro výuku předmětů, které má současně v úvazku. Zatím se dopouští drobných metodických chyb.

V plánování a bezprostřední přípravě výuky učitelů sledovaných předmětů nebyly shledány nedostatky. Jejich svědomitá příprava na výuku byla zřejmá. Vzhledem k delší přestávce ve výuce (vánoční prázdniny a dva dny ředitelského volna) vyučující správně zahajovali vyučovací jednotku delším úvodním opakováním probraného učiva (7-20 minut) s cílem připravit žáky na výklad učiva nového. Ve čtyřech případech bylo úvodem zařazeno také zkoušení, vědomosti žáků byly zhodnoceny a klasifikace zdůvodněna ve dvou případech.

K účelnému a didakticky funkčnímu zefektivnění výuky bylo v jednom případě využito videoprojekce, ve dvou případech zpětného projektoru. Využití obrázků z odborné literatury (Atlas minerálů a hornin, Atlas motýlů) je účinnější, mají-li také žáci k dispozici použité publikace (splněno v předmětu GaP). Frontální ukázka malých snímků byla jen málo účinná.

Pozitivním jevem byla velmi dobrá pracovní atmosféra ve všech sledovaných hodinách. Kázeň, slušnost, pozornost žáků, snaha spolupracovat s vyučujícími dokumentují výchovné působení učitelů i dobrý vzájemný vztah mezi žákem a učitelem. Taktéž vědomosti žáků, patrně z projevů při frontálním opakování, signalizovaly pozitivní vztah většiny žáků ke studiu.

Organizace, formy a aplikované metody výuky lze označit jako standardní. Uplatnění nových metod založených na samostatné práci žáků bylo jen ojediněle zařazeno. Poměrně velký objem předávaných informací byl v souladu s požadavky učebních osnov.

Zkušeni učitelé v průběhu sledované teoretické výuky vhodně uplatňovali zásady účinné motivace uváděním příkladů z praxe i aktivizací žáků při řízeném rozhovoru. Frekvence problémových otázek, nutících žáky k pozornosti a přemýšlení a vedoucí k pochopení souvislostí, byla méně častá. V závěru vyučovacích jednotek ne vždy byl vymezen dostatečný prostor pro zopakování, shrnutí probraného učiva a případnou diskusi k problematice.

Vzhledem k převaze pozitiv nad nedostatky je kvalita výuky odborných předmětů hodnocena stupněm velmi dobrý.

Přírodovědné předměty

V rámci přírodovědných předmětů byla hodnocena kvalita výuky chemie a fyziky ve SZeŠ.

Hodinová dotace sledovaných přírodovědných předmětů je v souladu s dotací stanovenou příslušnými učebními plány. Obsah učiva, který je podrobně rozpracován v tematických plánech vyučujících, vychází z obsahu platných učebních osnov a je uspořádán tak, že je dodržena návaznost a kontinuita učiva. Praktická cvičení z chemie jsou pravidelně konána. Zařazení laboratorních cvičení z fyziky není provedeno v požadovaném rozsahu. Kontrolou zápisů v třídních knihách (tříd 1. A a 1. C) o probraném učivu z fyziky za minulý školní rok bylo zjištěno, že laboratorní cvičení z fyziky nebyla konána a učivo fyziky stanovené učební osnovou nebylo ve třídě 1. A zcela probráno. Neprobráno bylo učivo z optiky a atomové fyziky.

Bezprostřední příprava vyučujících na sledované hodiny byla většinou řádně provedena. Pečlivá byla zejména příprava laboratorních cvičení z chemie. Probírané učivo bylo v souladu s obsahem učiva i jeho časovým rozložením uvedeným v tematických plánech vyučujících. Vyučovací hodiny měly stanovené cíle poznatkové. Cíle směřující k rozvoji dovedností žáků nebyly uváděny. Rozsah a náročnost učiva byly přiměřeně zvoleny ke schopnostem žáků. Výběr učiva byl jen ojediněle přizpůsoben odborné profilaci žáků.

Výuku přírodovědných předmětů zajišťují tři vyučující s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Skutečnost, že jedna z vyučujících není pro výuku chemie přímo aprobována, se ve sledované výuce chemie neprojevila. Učivo bylo po stránce věcné i odborné správně interpretováno.

Sledovaná teoretická výuka probíhala v kmenových učebnách, praktická cvičení z chemie v laboratoři. Samostatné odborné učebny nejsou zřízeny. Kmenové učebny jsou světlé a prostorné, prostředí učeben je esteticky upravené a vybavené odpovídajícím nábytkem a základní didaktickou technikou. Chemická laboratoř je dostatečně vybavena příslušnými pracovními pomůckami i chemikáliemi. Technická vybavenost chemické laboratoře je nadstandardní. Kabinet chemie je vybaven potřebnými učebními pomůckami. Kabinet fyziky obsahuje většinou starší a neutříděné učební pomůcky. Malé množství pomůcek neumožňuje konání frontálních laboratorních prací. Vybavenost školy příslušnou odbornou literaturou a učebními texty je dostačující. K získání doplňujících informací je běžně využíván Internet. K vlastní výuce žáci používají doporučené učebnice.

Psychohygienické podmínky výuky vzhledem k prostředí i samotnému průběhu výuky byly většinou velmi dobré. Pouze ojediněle nebylo tempo výuky přizpůsobeno schopnosti vnímání žáků. Ve sledovaných hodinách laboratorních cvičení z chemie byly důsledně respektovány základní zásady hygieny a bezpečnosti práce.

Zhlédnuté vyučovací hodiny měly vesměs klasickou strukturu (ověření znalostí žáků, výklad nového učiva, fixace poznatků). Výuka byla vedena frontálním způsobem a její organizace byla většinou účelně řízena. Ve vyučovacích metodách převažovaly metody přímého přenosu poznatků nad metodami heuristickými a metodami podporujícími formy samostatného aktivního učení. Větší profesionálnost i organizační dovednosti vyučujících byly pozorovány při výuce chemie, kde se dařilo i více zapojovat žáky do výuky a nechyběla zpětná kontrolní vazba. V závěru většiny hodin nebyl vymezen dostatečný časový prostor pro shrnutí učiva, ověření míry jeho zvládnutí žáky a zhodnocení práce žáků v hodině.

K aktivizaci žáků bylo nejčastěji použito vznášení problémových otázek a navazování na vlastní poznatky žáků. Motivujícím prvkem bylo občasné uvádění sdělovaných poznatků do souvislostí s praktickým využitím. Při výuce fyziky bylo v jednom případě k motivaci žáků vhodně využito připravené demonstrační učební pomůcky, celkově však úroveň motivace žáků nebyla výrazná. Nízká soustředěnost žáků byla pozorována zejména v době

zdlouhavějšího individuálního zkoušení žáků u tabule, kdy ostatní žáci nebyli vhodně zaměstnáni, a v době výkladu učiva, při kterém převládalo monologické předkládání hotových poznatků žákům.

Sledované ověřování znalostí žáků bylo prováděno ústní i písemnou formou zkoušení. Při kladení ústních otázek byl důraz kladen především na oblast znalostní. Otázky byly srozumitelné, většinou dobře formulované. Hodnocení dílčích výkonů odpovídalo prokázaným znalostem a dovednostem žáků, které byly na běžné úrovni. Při písemném zkoušení byla náročnost zadaných úkolů přiměřená požadavkům učebních osnov, úkoly byly bodově hodnoceny. Četnost ověřování znalostí žáků je dostatečná a umožňuje provádět jejich objektivní klasifikaci. Do klasifikace z chemie se úměrně zahrnuje i hodnocení protokolů z praktických cvičení. Jejich formální stránka zpracování je na velmi dobré úrovni.

Sledovaná výuka probíhala v klidné, bezstresové pracovní atmosféře. Při vzájemné komunikaci a interakci byla respektována dohodnutá pravidla. V hodinách teoretické výuky bylo vedení žáků k samostatnému projevu, sebereflexi a přesnosti vyjadřování méně výrazné. Ojediněle se objevily i nepřesnosti v interpretaci učiva ze strany vyučující fyziky.

Kvalita výuky sledovaných přírodovědných předmětů je celkově hodnocena jako průměrná.

Předměty výpočetní techniky

Výuka předmětů výpočetní techniky na střední odborné škole (výpočetní technika, práce s počítačem) byla v rámci možností daných učebními plány hodinově posílena a u jednotlivých oborů co do obsahu sjednocena. Školou vypracovaná osnova předmětů výpočetní technika vychází z osnov schválených MŠMT dne 7. září 1998, čj. 25 875/98-23 a dále z materiálního vybavení školy, profilu absolventa a bere na zřetel dobré uplatnění absolventů v praxi. Osnova, která byla projednaná předmětovou komisí, schválená a podepsaná ředitelem školy, je součástí povinné dokumentace školy. Zvýšená týdenní hodinová dotace a obsahové pojetí sledovaných předmětů výpočetní techniky umožňují připravit absolventy v potřebném rozsahu. Výuka informatiky a aplikovaných počítačových programů ve vyšší odborné škole probíhá podle schváleného vzdělávacího programu.

Při tvorbě osnov byla použita metoda spirálové návaznosti učiva v jednotlivých ročnících a byla respektována přiměřená náročnost. Podrobnější rozplánování učiva mají učitelé v tematických plánech, které plní svůj účel především jako časový harmonogram výuky. Třídy se na výuku výpočetní techniky vždy dělí na skupiny. Ve všech sledovaných skupinách byl k datu inspekce odučen odpovídající počet hodin a výuka byla obsahově v souladu s tematickými plány. Příprava pedagogů na výuku byla pečlivá.

Výpočetní techniku vyučují v tomto školním roce tři učitelé, dva splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jeden má způsobilost odbornou a v současné době si doplňuje pedagogické vzdělání. Ve škole jsou k dispozici dvě odborné učebny pro výpočetní techniku, obě vybavené počítači velmi dobré úrovně, které plně postačují pro vyučované programy. Počítače v obou učebnách jsou propojeny v síti, v každé je instalována síťová tiskárna a scanner. Vzhledem k tomu, že v učebnách je 10, resp. 9 žákovských pracovišť, stává se, že u některých počítačů pracují žáci po dvou. Jedna učebna je vhodným způsobem vyzdobena ilustračními obrazy a nástěnkami, v obou učebnách jsou jako pomůcky ukázky součástí počítačů. Připojení školy na Internet pevnou linkou za paušální poplatek umožňuje jeho běžné využívání při výuce i v době mimo výuku, kdy mají žáci do učeben přístup. Obě učebny poskytují velmi dobré psychohygienické podmínky výuky.

Všechny sledované hodiny výuky výpočetní techniky měly zcela činnostní charakter s výjimkou jedné hodiny na vyšší odborné škole, která měla formu teoretické přednášky s aktivizací žáků problémovými dotazy, odkazy na problematiku, se kterou se setkávají při

práci na počítačích, a s ukázkami a odkazy na odbornou literaturu. Struktura ostatních hodin byla rozdílná podle obsahu a zaměření. Shodně v úvodu hodin seznamovali učitelé žáky s obsahem výuky a postupem práce. V průběhu individuálního hodnocení práce žáků dostávali ostatní žáci možnost práce s Internetem, na vyhodnocení a opravě společné práce z minulé hodiny se podílela celá třída. Krátké zkušební testy pro ověření znalostí z minulých hodin měli učitelé pečlivě připraveny ve formě písemných zadání. Při vysvětlování nového učiva je s úspěchem využíván program, který umožňuje vstoupit z učitelského počítače na monitory žáků a názorně prezentovat vysvětlovanou problematiku a postupy práce. Převážná část dvouhodinových celků byla věnována procvičování učiva formou samostatné práce žáků na zadaných úkolech. Vyučující si během té doby vytvářeli zpětnou vazbu o úspěšnosti své práce a věnovali se žákům individuálně.

Všechny sledované hodiny se vyznačovaly pozorností a aktivitou naprosté většiny žáků, jejich aktivním zapojením do výukového procesu. Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky byla bezprostřední při dodržování dohodnutých pravidel jednání, atmosféra při hodinách svědčila o vzájemné důvěře. Chybělo cílené rozvíjení komunikativních schopností žáků například zařazováním žákovských referátů na témata související s výpočetní technikou. Žáci byli při výuce motivováni přirozenou formou a běžnými způsoby. Hodnocení žáků není učiteli podceňováno. Pro klasifikaci mají dostatek podkladů získaných průběžným hodnocením, zadáváním krátkých testů a především kontrolou a hodnocením ucelených zadání.

Výuka výpočetní techniky má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě dílčího hodnocení kvality výuky ve sledovaných předmětech či skupinách předmětů je celkově kvalita vzdělávání ve sledované oblasti hodnocena stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry školy v oblasti vzdělávání vycházejí z podmínek na trhu práce v regionu, z odhadu vedení školy o budoucím perspektivním uplatnění absolventů školy a odvíjejí se také od zájmu veřejnosti o konkrétní obory vzdělání. Ve střední odborné škole došlo v průběhu let k útlumu počtu žáků v zemědělských oborech a v mezidobí k nárůstu počtu žáků v oboru ekonomickém. Nově byl zařazen obor ekologie a ochrana krajiny, který tvoří v současné době spolu se zemědělským oborem agropodnikání základ vzdělávacího programu školy. Předložená koncepce školy předpokládá zrušení všech oborů ve formě externího studia a případně jako náhradu zavedení formy studia dálkového. Místo oboru ekonomika zemědělství a výživy zařazení oboru podnikání a služby, jehož obsah podle názoru vedení školy lépe vystihuje potřeby absolventů vzhledem k uplatnění na trhu práce. I nadále je počítáno se vzájemnou provázaností středního a vyššího vzdělávání zachováním oboru šlechtitelství. Součástí koncepce školy je stručný plán velkých oprav a investičních akcí do roku 2006.

Jako základní materiál pro plánování činnosti na období jednoho roku vypracovává škola

každoročně Pedagogicko-organizační zabezpečení školního roku. Tento materiál je v konceptu projednáván na zahajovací poradě pedagogických pracovníků školy a jsou do něho zahrnuty jejich případné náměty a připomínky. V průběhu roku je k dispozici v učitelských kabinetech. Obsahuje údaje o stavu žáků v jednotlivých třídách na počátku školního roku, o personálním obsazení výuky a dále podrobný časový harmonogram školního roku a organizovaných akcí. V další části uvádí složení předmětových komisí, umístění tříd, třídní učitele, jejich zástupce a pověření učitelů ostatními činnostmi ve škole v daném školním roce. Na závěr stanovuje konkrétní úkoly předmětovým komisím a třídním učitelům včetně určení termínů, a to zvláště na úrovni střední školy a vyšší odborné školy. Předložený materiál je stručný, věcný, reaguje na aktuální problémy výchovy a vzdělávání, jak se projevíly v minulém školním roce, a podle vyjádření ředitele jako základní pracovní materiál pro plánování činnosti školy vyhovuje.

Krátkodobé plánování se odvíjí od týdenních porad vedení školy, při kterých jsou ukládány jednotlivé úkoly a následně kontrolovány. Rozvrhové změny, zastupování učitelů a upřesnění naplánovaných akcí se děje formou denních plánů. Zvláštní plány a organizační zajištění jsou písemně vypracovávány pro zajištění maturitních zkoušek, absolutorí, přijímacích zkoušek apod. Vlastní plány činnosti mají zpracovány jednotlivé předmětové komise.

Spolupráce školy se zřizovatelem spočívá v současné době především v zajišťování aktuálních úkolů, spolupráce s rodiči se odehrává v rovině výchovně vzdělávací.

Veškeré ve škole vyučované obory jsou v souladu s rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol a jsou vyučovány podle platných učebních dokumentů. Učební plány všech oborů jsou v týdenních hodinových dotacích jednotlivých předmětů upraveny podle záměrů školy a vždy v souladu se závaznými pokyny k úpravě těchto plánů. Zařazení výběrových předmětů, případně posílení hodinových dotací předmětů základních, provádí škola promyšleně, v souladu s koncepcí a se zřetelem na potřeby absolventů při uplatnění v praxi. V oboru agropodnikání umožňuje žákům od třetího ročníku specializace na zemědělský a lesní provoz, na podnikatelskou a hospodyňskou činnost a na chovatelství a kynologii. Obsah je dán strukturou výběrových předmětů. V závislosti na zájmu žáků jsou realizována vždy dvě z těchto zaměření.

Práce školy v oblasti vytváření koncepčních záměrů a následného plánování má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Základním dokumentem školy je Organizační řád VOŠ a SZeŠ Kostelec nad Orlicí ze dne 30. ledna 2000, jehož přílohou je i organizační schéma. Celý tento materiál je zpracován přehledně a pokrývá všechny oblasti činnosti školy. V některých pasážích není aktualizován v souladu se změnou zřizovatele školy a zrušením školských úřadů. V kapitole zaměstnanci a zaměstnanecké vztahy jsou jasně a podrobně formulovány náplně práce vedoucích i dalších pracovníků i činnost předmětových komisí v něm. Náplň práce výchovného poradce je úzce zaměřena pouze na profesní orientaci žáků. V oblasti práv a povinností pracovníků se odkazuje tato vnitřní norma organizace na Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení vydaný MŠMT s platností od 1. července 2001. Jiné části tohoto materiálu pojednávají, např. o ekonomickém zajištění provozu organizace a ostatních povinnostech organizace z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární a civilní ochrany.

Organizaci práce školy ve školním roce 2001/2002 blíže upravuje dokument Pedagogicko-organizační zabezpečení školního roku 2001/2002 ze dne 30. srpna 2001. V žádném ze zmiňovaných materiálů nejsou organizační pokyny pro realizaci externího studia, přestože ve škole se touto formou vzdělává ve školním roce 2001/2002 osm žáků. Dalšími předloženými materiály byly podrobně zpracované klasifikační řady pro oba typy studia a Školní řád střední

školy ze dne 4. dubna 2001. Ten se zabývá organizací výchovně vzdělávací činnosti v rámci teoretického, praktického vyučování, částečně i výchovou mimo vyučování. Informace o externí formě vyučování v podstatě kopírují příslušnou právní normu. Pečlivě je zde mj. rozebrána docházka žáků do školy, jejich chování ve škole i při činnostech školou organizovaných, nejsou zde opomenuta ani práva žáků. Podrobnější organizací práce v domově mládeže a koncepcí výchovné práce se zabývá materiál Celoroční plán práce na školní rok 2001/2002 - Domov mládeže při Vyšší odborné a střední zemědělské škole v Kostelci nad Orlicí, jehož součástí je i vnitřní řád (zpracován dne 1. září 2001) a režim dne domova mládeže.

Porady vedení školy (tzv. rady školy), kterých se zúčastní ředitel školy, dva jeho zástupci pro pedagogickou a ekonomickou oblast, vedoucí praxe a vedoucí vychovatelka, se uskutečňují jedenkrát týdně, provozní porady jsou svolávány aktuálně dle potřeby. Zástupce ředitele pro pedagogickou oblast si v případě potřeby svolává k poradám i třídní učitelé. Pevně stanovené jsou v celoročním plánu akcí termíny schůzek pedagogické rady (8 termínů ve školním roce 2001/2002), zápisy z nich mají dostatečnou vypovídací hodnotu a jsou doplněny statistickými údaji o chování a prospěchu žáků jednotlivých tříd za každé klasifikační období. Některé pokyny ředitele školy mají písemnou podobu, jsou evidované pod číslem jednací a týkají se podrobnějšího organizačního rozpracování některých akcí, jako jsou např. maturitní zkoušky, absolutorium, lyžařský výcvik, inventarizace ap. Tyto pokyny jsou buď vyvěšovány na centrální nástěnce školy, nebo se rozmnožují do všech kabinetů. Povinnosti každého pracovníka je seznámit se s jejich obsahem, což stvrzuje podpisem. Ve škole pracují čtyři předmětové komise, a to komise všeobecně vzdělávacích předmětů, přírodovědných předmětů, odborných předmětů a praxe. Scházejí se dle potřeby, na první schůzce ve školním roce 2001/2002 sestavily všechny plán své práce (předloženy zápisy ze schůzek za školní roky 2000/2001 a 2001/2002). Vedení školy se zúčastňuje jejich jednání nepravidelně. Dalším poradním orgánem ředitele školy, jak je uvedeno v organizačním řádu, je metodická rada (zástupce pro pedagogickou činnost, výchovný poradce, předsedové předmětových komisí). Výchovný poradce jmenovaný ředitelem školy do funkce 31. srpna 1999 nemá odpovídající kvalifikaci. Tento pedagog zastává i funkci školního metodika prevence, pověřen pro tuto funkci včetně náplně práce je z 13. prosince 2000.

Organizaci vyučování upravuje rozvrh hodin pro školní rok 2001/2002 zpracovaný pro sudý a lichý týden. Při jeho kontrole nebyly zjištěny žádné nedostatky. Ve třetím ročníku vyšší odborné školy je rozvrh hodin upraven tak, aby se v pátek mohli žáci věnovat zpracování absolventské práce či samostatnému studiu. Individuální praxe žáků probíhá v době teoretické výuky, což je povoleno v učebních dokumentech.

Škola organizuje pro žáky prvního ročníku lyžařský výcvikový kurz s každodenním dojížděním do místa výcviku, což značně snižuje finanční náklady na něj a zpřístupňuje ho téměř všem žákům. Kontrolou personálního obsazení tohoto kurzu ve školním roce 2000/2001 bylo zjištěno, že všichni pedagogové, kteří se ho zúčastnili, měli platné osvědčení instruktora školního lyžování.

Kontrola povinné dokumentace prokázala, že ve třídních knihách a výkazech jsou drobné administrativní nedostatky, např. neúplné údaje či opravy údajů bez patřičných odkazů (např. třídní knihy 3. A, 3. C, třídní výkazy 3. A, 3. C, 4. A, 4. C). Pro sedm žáků, kteří studují ve škole formou externího studia (1. a 2. ročník), nestanovil ředitel školy ve školním roce 2001/2002 individuální studijní plány ani harmonogram termínů konzultací či zkoušek. Žáci externího studia nejsou zapsáni ve třídních výkazech, neboť tyto nejsou vůbec vedeny. Škola se žádným způsobem se žáky nekontaktuje tak, aby v případě neomluvené účasti na konzultační schůzce mohla postupovat dle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 354 Sb., ve smyslu zanechání studia těchto žáků. V protokolu o maturitní zkoušce třídy 4. E ve školním roce

2000/2001 inspekce zjistila některé nedostatky týkající se, např. chybného vyplnění některých částí, špatně umístěného podpisu absolventů, neproškrtnání všech nevyplněných částí.

Kontrolou protokolů z uskutečněných komisionálních zkoušek (opravných a rozdílových) ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002 bylo zjištěno, že ve dvou případech nebyla zkušební komise pro vykonání rozdílových zkoušek z předmětu geologie a pedologie a biologie stanovená jako tříčlenná, což dokazují pouze dvě jména i podpisy uvedené na protokolu. V jednom případě došlo k formálnímu opomenutí, když se jeden ze členů tříčlenné komise na protokol nepodepsal. Tyto zkoušky skládala dne 6. listopadu 2001, 7. prosince 2001 a 20. prosince 2001 žákyně zapsaná ve školním roce 2001/2002 ve třídním výkaze 2. C pod pořadovým číslem 32. Na všech protokolech z komisionálních zkoušek chybí razítko školy.

Evidence žáků je vedena prostřednictvím počítačového programu. Třídní učitelé mohou provádět korekce v osobních údajích žáka a vkládat známky pouze u své třídy. Tyto údaje jsou chráněny před zneužitím obvyklým způsobem, totéž platí i o osobní dokumentaci zaměstnanců školy, bezpečně uložené v kanceláři školy.

Informační systém uvnitř školy i informační toky umožňující oboustranné spojení školy se širší veřejností jsou propracované a funkční. Uvnitř školy zajišťuje přenos informací systém schůzí a porad, informační nástěnka pro žáky a učitele, nástěnka s informacemi o praxi, funkční školní rozhlas, schránka důvěry. Využíváný je při řešení aktuálních problémů osobní kontakt vedení školy s jednotlivými učiteli a práce třídních učitelů i výchovného poradce se žáky.

Rodiče získávají informace o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím studijních průkazů (ne vždy jsou však žáky důsledně vyplňovány a učiteli kontrolovány), na třídních schůzkách dostávají mj. i obecnější informace o chodu školy. Dvakrát ročně je ve škole realizován den otevřených dveří pro případné zájemce o studium a jejich zákonné zástupce, zástupci školy se zúčastňují i schůzek rodičů žáků devátých tříd zaměřených na volbu povolání. Škola se prezentuje na veřejnosti účastí na četných prezentačních výstavách středních škol, odborných zemědělských výstavách, pořádá různé kulturní a sportovní akce. Informační materiály o vyšší odborné škole rozesílá vedení školy na všechna gymnázia a střední zemědělské školy v republice. Škola je také spoluorganizátorem odborných seminářů se zemědělskou tematikou, kterých se mohou bez zaplacení poplatku zúčastňovat i žáci. Všichni učitelé mají přístup k Internetu, mají svou e-mailovou schránku, škola má vlastní webové stránky. Stálá je spolupráce školy s některými profesními organizacemi (agrární komora, státní veterinární správa ap.) i s pracovišti odborné praxe žáků. Pečlivě je zpracována Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001.

Oblast organizování je i přes zjištěné nedostatky hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení a řízení pracovníků školy vychází z plánování i z organizování. V organizačním řádu jsou vyznačeny činnosti, funkce jednotlivých pracovníků. Tato činnost podléhá kontrolním mechanismům školy. Úkoly zadané pracovníkům jsou prověřovány na pedagogických radách. Pro rychlý přenos informací mezi pracovníky a vedením školy upřednostňuje ředitel školy krátké týdenní informační porady, nebo individuální pohovory, které mu zajišťují bezprostředně zpětnou vazbu a umožňují pružné operativní řízení.

Vedení školy vytváří příznivé prostorové, finanční i časové podmínky pro iniciativní a tvořivý přístup pedagogů i zaměstnanců ke zlepšení kvality provozu školy i výchovně vzdělávacího procesu. Někteří pedagogové se podílejí na tvorbě uceleného propagačního systému školy, někteří vytvářejí odborné učební texty pro žáky vyšší odborné školy, jiní organizují sportovní soutěže a turnaje. Správní zaměstnanci školy mají podíl na zhotovení regulátorů topení

a automatických spínačů osvětlení.

Všechny tyto činnosti směřují k významné úspoře nákladů školy a ke zkvalitnění výuky. Optimálně se daří zajišťovat odbornost výuky dle možností školy a dispozičního lidského potenciálu. Všem vyučujícím nesplňujícím odbornou a pedagogickou způsobilost je doporučováno studium, škola poskytuje zájemcům studijní volno, některým studujícím byla poskytnuta výhodná finanční půjčka z Fondu sociálních a kulturních potřeb. V současné době si dva vyučující odborných předmětů doplňují vzdělání o pedagogickou způsobilost a dvěma vyučujícím odborných předmětů ještě tato způsobilost chybí. Tři vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů nemají aprobaci pro daný vyučovaný předmět, dva z nich dosáhli důchodového věku a vypomáhají škole překlenout současnou personální situaci.

Ke dni inspekce bylo umožněno 25 vyučujícím zúčastnit se různých školení, seminářů v akreditovaných ústředních a krajských vzdělávacích centrech, účast na seminářích byla vyučujícím plně finančně hrazena školou. Poznatky ze seminářů jsou předávány všem vyučujícím daných předmětů prostřednictvím předmětových komisí.

V organizačním zabezpečení pro školní rok 2001/2002 jsou ustanoveny patronáty pro začínající učitele. Uvádějící učitel provádí náslechy u začínajících vyučujících, ale nezapisuje tuto návštěvu do třídních knih.

Ve škole funguje systém hmotného a morálního zabezpečení pracovníků zajišťující odměňování zaměstnanců za práci konanou nad rámec pracovních, pedagogických povinností.

Kritéria jsou vypracována písemně a jsou součástí vnitropodnikového mzdového předpisu.

Zhodnocení práce vyučujících se provádí jednou ročně. Podmínky pro stanovení osobního ohodnocení všech zaměstnanců byly sděleny na zahajovací pedagogické radě ve školním roce 2001/2002 a také při podpisování platového výměru. Obsahují celkem 16 položek pro komplexní hodnocení pěti typů zaměstnanců. Ke dni inspekce nebyly veřejně přístupné, nebyly k dispozici v kabinetech zaměstnanců.

Odměny jsou pracovníkům přiznávány za jednotlivé akce, za jedinečné výkony na základě aktuálního hodnocení. Osobní ohodnocení zaměstnanců i odměny jsou diferencované. Morálního ocenění se dostává pracovníkům zejména při pedagogických radách, a to formou pochvaly.

Na základě výše uvedených skutečností je oblast motivování a vedení hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je vytvořen na všech úsecích činnosti školy. Úkoly v oblasti kontroly jsou účelně rozděleny mezi pracovníky, kteří se podílejí na řízení činnosti a provozu školy. Stanovení jejich povinností, práv a odpovědnosti v oblasti kontrolní činnosti je jasně určeno organizačním řádem a jejich pracovní náplní. Základní vymezení kontrolních mechanismů na úseku pedagogickém uvádí dokument Kontrolní systém školy. Dokument jednoznačně stanovuje rozdělení úkolů v oblasti kontrolní činnosti, četnost a časové rozvržení kontrol není uvedeno. Vlastní kontrolní činnost je uskutečňována v souladu s úkoly, které jsou pro danou oblast určeny ročním plánem školy. Forma výstupů z kontrolní činnosti ani forma analýzy jejich výsledků není určena. Dle vyjádření ředitele školy je kontrola plnění stanovených úkolů i sdělování výsledků kontrol běžnou součástí pracovních porad (doloženo zápisy z porad). Při zjištění nedostatků jsou prokazatelně přijímána adekvátní opatření směřující k jejich odstranění ve stanoveném termínu. Hodnotící nástroje a kritéria hodnocení pracovní činnosti jednotlivých kategorií zaměstnanců jsou jednoznačně určeny, zveřejněny a využívány při hodnocení. Celkové hodnocení práce školy v jednotlivých oblastech činnosti za daný školní rok je součástí výroční zprávy.

Kontrola průběhu výchovně vzdělávacího procesu je prováděna jednak nepřímo kontrolou vedení pedagogické dokumentace a dále přímou kontrolou výkonu praxe žáků a hospitační činností. Kontrola praxí je plánovitě prováděna pověřenými učiteli. Její obsah i forma výstupu jsou jednoznačně stanoveny. Hodnocení je prováděno.

Na hospitační činnosti se podílí kromě ředitele školy i jeho zástupce. Závěry uváděné v záznamech z hospitací jsou konkrétní. Jejich projednání je v záznamech stvrzeno podpisem hospitovaného učitele. Četnost hospitační činnosti je vzhledem k rozsahu uskutečňovaného vzdělávání nízká (za tento školní rok předloženo 7 záznamů z hospitací).

Závěry ředitele z rozboru vyučovací hodiny fyziky, která byla společně s inspekcí hospitována, byly výstižné a hodnocení sledované výuky bylo po stránce metodické i didaktické v souladu s hodnocením inspekce.

Ve vedení části pedagogické dokumentace byly inspekcí zjištěny dílčí nedostatky (např. dokumentace o studiu externích žáků není kompletní, v některých protokolech z komisionálního zkoušení nejsou uvedeny veškeré stanovené formální náležitosti). Nižší účinnost kontrolních mechanismů byla taktéž zaznamenána v oblasti kontroly plnění učebních osnov. Kontrola jejich plnění není dostatečně důsledně a průkazně prováděna. Průběžně vedený přehled o plnění plánu výuky sleduje pouze počty odučených hodin v jednotlivých vyučovacích předmětech v příslušných třídách.

Práce předmětových komisí, třídních učitelů a výchovného poradce je průběžně sledována a hodnocena. Zápisy z hodnocení nejsou vedeny, pouze jsou zakládány zprávy z jednání předmětových komisí a zprávy o plnění úkolů stanovených ročním plánem.

Ke kontrole a hodnocení výsledků výuky jsou v posledních čtyřech letech pravidelně zařazovány testy SCIO. Na základě vyhodnocení a analýzy výsledků testů SCIO jsou vyvozovány závěry se stanovením konkrétní úkolů pro další zkvalitnění výuky. Pro sledování a porovnávání výsledků výuky jsou žákům v každém pololetí zadávány i vlastní testy vypracované podle vzoru testů SCIO předmětovými komisemi. Průběžně jsou sledovány výsledky žáků v olympiádách a SOČ. Každoročně jsou analyzovány výsledky maturit i rozmístění absolventů.

Rozsah a kvalita zavedených kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Na základě hodnocení dílčích jevů, které rozhodující měrou ovlivňují kvalitu řízení a průběh vzdělávání, jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Kontrolovaným obdobím byl kalendářní rok 2000, u osobní evidence současný stav.

Hodnocení efektivity čerpání neinvestičních výdajů (NIV)

Škola v kontrolovaném období hospodařila s finančními prostředky poskytovanými prostřednictvím Školského úřadu v Rychnově nad Kněžnou. Neinvestiční příspěvek

příspěvkové organizaci za sledované období činil celkem Kč 12 094 000,-. Z toho na platy bylo vyčleněno Kč 6 515 000,-, na ostatní platby za provedenou práci Kč 279 000,-, na zákonné odvody a provozní prostředky byla přidělena částka Kč 5 300 000,-.

Při kontrole bylo zjištěno, že závazné ukazatele rozpočtu za rok 2000 nebyly překročeny. Organizace má povoleno provozování hospodářské činnosti, jejímž předmětem je hostinská činnost, ubytovací služby, vyučování řízení motorových vozidlech a poskytování služeb v rostlinné výrobě včetně poradenství. Na všechny výše uvedené činnosti má živnostenské listy.

V roce 2000 bylo dosaženo v hlavní činnosti záporného hospodářského výsledku, který byl převážně způsoben výší zaúčtovaných odpisů investičního majetku. V hospodářské činnosti dosáhla organizace zisk. Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech školy činil 81,9%.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Dle úpravy schváleného rozpočtu na rok 2000 ze dne 1. 12. 2000 činily přidělené prostředky ze státního rozpočtu na platy a ostatní platby za provedenou práci celkem Kč 6 794 000,-, byly v plné výši vyčerpány na pokrytí mzdových potřeb školy.

Limit skutečného počtu pedagogických zaměstnanců byl stanoven na 44,09. Škola vykázala úsporu v celkovém počtu zaměstnanců.

Revizí osobních spisů zaměstnanců školy bylo zjištěno, že obsahují pracovní smlouvu, platový výměr, pracovní náplň, doklad o dosaženém vzdělání, doklady o započtené praxi, lékařské vyšetření a výpis z rejstříku trestů. Kontrolou zápočtu praxe, zařazení zaměstnanců do platových tříd a stupňů, stanovení osobních příplatků, zvláštních příplatků a příplatků za vedení, nebyl zjištěn rozpor s vnitřním platovým předpisem a s obecně závaznými právními předpisy. Osobní spisy jsou průběžně aktualizovány. Ochrana osobních dat je zajištěna.

Porovnáním poslední úpravy rozpočtu na rok 2000 s údaji ve výkazu zisku a ztrát za rok 2000 bylo zjištěno, že závazné ukazatele mzdové regulace byly dodrženy. Těmto údajům odpovídá výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 ze dne 3. 1. 2001 sestavený za období 1. – 4. čtvrtletí 2000.

Vyplácení nenárokových složek platu je v kompetenci ředitele školy. Vyčleněnou částku na tyto složky platu rozděluje mezi jednotlivé zaměstnance školy po projednání s vedoucími jednotlivých středisek. Osobní příplatky se rozdělují diferencovaně podle zásad daných pokynem ředitele č. 7/99, který je přílohou vnitřního mzdového předpisu.

Platy za práce konané v rámci hospodářské činnosti jsou vypláceny z prostředků získaných v rámci této činnosti a jsou v souladu se směrnicí k provozování hospodářské činnosti.

Kontrolou dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti bylo zjištěno, že na jedné z dohod není stanoven rozsah pracovní doby.

Fond kulturních a sociálních potřeb / dále jen FKSP / je tvořen přídělem ve výši 2% ročního objemu vyplácených prostředků na platy. Příděl je prováděn zálohově 2 x ročně a dorovnán na skutečnou výši přídělu v prosinci 2000. Prostředky fondu jsou vedeny na dvou bankovních účtech, a to na běžném a termínovaném. Úroky a poplatky z obou těchto účtů nejsou přeúčtovávány na běžný účet školy. Kontrolou dokladů, na základě kterých je účtováno o prostředcích FKSP, bylo zjištěno, že neobsahují předepsané náležitosti a na dokladech často chybí upřesnění důvodu čerpání.

Hodnocení efektivity čerpání ostatních neinvestičních výdajů (ONIV)

Převážnou část ostatních neinvestičních prostředků škola použila na pokrytí těchto výdajů:

Druh výdaje	% podíl
učebnice, učební pomůcky	3,39
spotřeba materiálu	15,65
vzdělávání zaměstnanců	7,92
DHIM	4,98
elektrická energie	47,76
pára	13,75
vodné, stočné	6,55

Na základě kontroly zaúčtování těchto neinvestičních výdajů byly shledány následující nedostatky:

- Organizace neprovádí časové rozlišení nákladů na elektrickou energii mezi za sebou jdoucími účetními obdobími, čímž dochází ke zkreslování hospodářského výsledku v hlavní činnosti organizace.
- Inventura majetku provedená ke konci roku 2000 v několika položkách neodpovídala údajům uvedeným v účetnictví organizace.
- Záloha na kartu CCS byla chybně zaúčtována na účet cenin místo na poskytnuté zálohy.
- Zpracování účetnictví v rámci školy je vedeno nepružným způsobem tím, že jedny a tytéž operace vykonávají dvě osoby a nedochází k efektivnímu využívání výpočetní techniky.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Škole byly přiděleny dvě účelové dotace.

1. Investiční dotace ve výši 264 436,-- Kč

- na nákup pozemku pod školní ubytovnou v Dobřem 22 030,-- Kč
- projektová dokumentace na plynofikaci DM 93 450,-- Kč
- rekonstrukce kotelny v obj. Komenského 568 148 435,10 -- Kč

Nedočerpané účelové prostředky ve výši 0,90 Kč škola poukázala na depozitní účet ŠÚ Rychnov nad Kněžnou.

2. Dotace na opravy a údržbu ve výši Kč 230 000,-- Kč.

- opravy na DM 118 000,-- Kč
- oprava fasády a střechy školy 112 000,-- Kč

Celá tato částka byla využita na opravu a údržbu rozsáhlého areálu školy dle předložených dokladů.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Jiné prostředky investičního charakteru škola neobdržela.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy obsahuje po formální stránce veškeré údaje, ale její obsah nepodává objektivní informace o hospodaření školy. Číselné údaje uvedené v této zprávě nekorrespondují s výkazem zisku a ztrát za sledované období.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Ve Vyšší odborné škole a Střední zemědělské škole, Kostelec nad Orlicí, Komenského 873 nebylo ve sledovaných oblastech za kalendářní rok 2000 zjištěno nehospodárné a neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich použití.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Organizace a podmínky odborné praxe

Čtyřletý studijní obor 16-01-M/004 Ekologie a ochrana krajiny je dotován celkem 560 hodinami odborné praxe, čtyřletý studijní obor 41-41-M/001 Agropodnikání celkem 798 hodinami.

Výuka praxe je organizována formou praxe rozvrhové (předmětové), blokové a odborné, dále členěné na individuální a prázdninovou.

Základním dokumentem plánování výuky praxe je Rámcový celoroční plán praxe zpracovaný vedoucím učitelem praxe, který vychází z učebních osnov jednotlivých studijních oborů. Daný plán uvádí pro jednotlivé třídy: počet skupin, časový rozsah (týdny, dny, hodiny) podle typu praxe, vyučující a pracoviště. V souladu s tímto plánem rozpracovávají učitelé praxe tematické plány pro jednotlivé ročníky.

Výuku praxe zajišťují čtyři učitelé, z nichž jeden je externí. Tři z vyučujících mají úplnou odbornou i pedagogickou způsobilost, zbývající učitel má způsobilost odbornou. Externí učitel je pracovníkem CHKO Orlické hory a vyučuje praxi žáků studijního oboru Ekologie a ochrana krajiny.

Vedoucí učitel praxe provádí periodicky kontrolu výuky praxe, v průměru jedenkrát týdně na školním statku a farmě, namátkově pak kontroly praxe individuální na jiných pracovištích (cca 25 % žáků).

Hlavním pracovištěm výuky praxe je Školní statek Doudleby, dále soukromá farma a další zemědělské podniky a hospodářství (blíže viz Inspekční zpráva ČŠI čj. 092 115/01-5033).

Žáci studijního oboru Ekologie a ochrana krajiny absolvují své praxe na referátech životního prostředí okresních úřadů, OHS, CHKO Orlické hory. Individuální praxe je vykonávána na sjednaných pracovištích.

Podmínky a organizace odborné praxe jsou zajištěny na velmi dobré úrovni.

Některá zjištění související s činností domova mládeže (dále DM), který je součástí školy:

- počet zapsaných žáků do domova mládeže překračuje povolenou kapacitu tohoto zařízení uvedenou v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze

dne 3. prosince 2001 pod čj. 29 304/2001-21 (kapacita je 118 lůžek, zapsaných je 149 žáků),

- přihlášky do domova mládeže nejsou vedeny na správných tiskopisech,
- ředitel školy nestanovil ve vnitřním řádu domova mládeže stupně pochval,
- ojedinele nemají žáci na pokojích v domově mládeže svoje pracovní místa popř. lokální osvětlení,
- v domově mládeže je nabízena široká škála osmnácti zájmových kroužků, ve kterých žáci aktivně pracují (vyplývá z předložené dokumentace, ukázek práce žáků, pohovory s vedoucí vychovatelkou a žáky ap.),
- v souvislosti s komerčním využíváním domova mládeže musí žáci občas vyklízet na víkend svoje pokoje.

Kontrola plnění úkolů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), tak jako i úkolů požární ochrany (PO) byla provedena kontrolou dokumentace BOZP a PO a fyzickou kontrolou vytipovaných dílčích provozních částí objektu školy.

- Vnitřní dokument školy Zjištění a hodnocení rizikových faktorů, tak jako i zařazení prací do kategorií byl předložen v rozpracovaném stavu. V této souvislosti zaměstnanci školy nebyli informováni o tom, do jaké kategorie byla jimi vykonávaná práce zařazena.
- Ve vnitřním dokumentu školy Opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí není dopracován způsob vyrozumění pro následnou evakuaci zaměstnanců a žáků školy. Poskytování závodní preventivní péče je v jednání. V této souvislosti není aktualizován Traumatologický plán a není posouzena vybavenost pracovišť k poskytování první pomoci.
- Dle Zápisu z prověrky BOZP z 28. 8. 2001 není účelně využíván Plán ozdravných opatření.
- Pokoje č. 105, 112, 109, 108 domova mládeže (dívky) a pokoje č.3, 4, 6, 13 domova mládeže (chlapci) nejsou účelně dovybaveny a uspořádány. Žáci používají vnesené radiomagnetofony bez identifikace. Nebyla prokázána kontrola těchto radiomagnetofonů před používáním na pokojích.
- Rozbor úrazovosti jako vnitřní dokument školy není veden.
- Ke dni kontroly byl zjištěn výskyt plísně pod parapety oken vnitřního prostoru jídelny. Opatření, přijatá na základě závěrů kontroly OHS v Rychnově n/Kn. ze dne 19. 2. 1998, nebyla zcela účinná, příčiny vzniku plísně nebyly odstraněny.
- Vnitřní (provozní) řády školní kuchyně, jídelny a dílny školníka nebyly předloženy. Ve vnitřním řádu posilovny není zapracována podmínka provádění cviků minimálně v přítomnosti druhé osoby. Při nezajištění oken tělocvičny (například záchytnými sítěmi) není ve vnitřním řádu tělocvičny zapracován výslovný zákaz míčových her, při kterých může dojít k rozbití okna.
- K 09/2000, 03/2001, 07/2001 a 09/2001 nebyla provedena kontrola elektrických spotřebičů. K 10/2001 nebyla provedena kontrola brusky a prodlužovačky Ruko. Nebyla doložena kontrola štaflí a regálů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina čj. 1196/6-RK/2001 vydaná Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje s účinností od 1. července 2001,

- Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 3. prosince 2001, čj. 29 304/2001-21,
- Koncepce školy na nejbližší 2 roky a výhledově na další 3 roky ze dne 26. července 2001,
- Organizační řád VOŠ a SZeŠ Kostelec nad Orlicí ze dne 30. ledna 2000 včetně přílohy Organizační členění VOŠ a SZeŠ Kostelec nad Orlicí,
- Pedagogicko organizační zabezpečení školního roku 2001/2002 ze dne 30. srpna 2001,
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001 ze dne 20. září 2001,
- Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelem školy dne 21. 12. 2001,
- Učební plán studijního oboru 16-01-M/004 ekologie a ochrana krajiny schválený MŠMT ČR dne 17. srpna 1999, čj. 26 371/99-23 s platností od 1. září 1999 počínaje 1. ročníkem,
- Učební plán studijního oboru 16-22-6 ekologie a ochrana krajiny schválený MŠMT ČR dne 23. června 1995, čj. 18 500/95-23 s platností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem,
- Učební dokumenty studijního oboru 41-41-M/001 agropodnikání schválené MŠMT dne 9. srpna 2000, čj. 25 057/2000-23 s platností od 1. září 2000 počínaje 1. ročníkem,
- Pedagogické dokumenty studijního oboru 42-22-6 agropodnikání schválené MŠMT ČR dne 22. června 1993, čj. 18 875/93-23 s platností od 1. září 1993 počínaje 1. ročníkem,
- Učební plán studijního oboru 42-18-6 ekonomika zemědělství a výživy schválený MŠMT ČR dne 26. srpna 1993, čj. 21 570/93-23 s platností od 1. září 1993 počínaje 1. ročníkem,
- Učební plán oboru 42-34-7/00 šlechtitelství schválený MŠMT ČR dne 16. června 1997, čj. 15 904/97-71 s platností od 1. září 1997 pro Vyšší odbornou školu, Komenského 873, Kostelec nad Orlicí,
- učební plány pro jednotlivé obory a ročníky rozpracované na podmínky školy,
- rozvrh vyučování pro školní rok 2001/2002,
- platné učební osnovy všech sledovaných předmětů,
- školou vypracované osnovy předmětu výpočetní technika schválené ředitelem školy dne 26. října 1999,
- personální dokumentace – doklady o vzdělání učitelů sledovaných předmětů,
- tematické plány učitelů pro školní rok 2001/2002, plány práce jednotlivých předmětových komisí pro školní rok 2001/2002, zápisy z porad předmětových komisí ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002,
- metodické pokyny k zajištění maturitních zkoušek a absolutoria ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002,
- dokument Kontrolní systém školy ze dne 10. dubna 2001,
- Pokyn ředitele č. 6/2001 ke kontrole dlouhodobé praxe VOŠ ve školním roce 2000/2001 ze dne 25. května 2001,
- Pokyn ředitele č. 7/2000 pro vedoucí jídelny k provozu školní jídelny (19. září 2000),
- Příkaz ředitele č. 3/98 – Pravidla pro ohodnocení třídnictví (září 1998),
- Stanovení osobních příplatků na období 1. pololetí školního roku 2001/2002,

- Přehled o plnění plánu výuky v jednotlivých třídách školního roku 2000/2001,
- Hospitační záznamy z hospitací uskutečněných ředitelem školy a jeho zástupcem ve školním roce 2001/2002,
- Složka s dokumentací nápravných opatření přijatých na základě výsledků kontrolní činnosti v letech 1998 až 2001,
- třídní knihy ve školních letech 2000/2001 a 2001/2002, třídní výkazy ve školním roce 2001/2002,
- Klasifikační řád střední školy ze dne 17. ledna 2001,
- Klasifikační řád VOŠ Kostelec nad Orlicí schválený MŠMT pod čj. 15 904/97-71 ze dne 16. června 1997,
- Školní řád střední školy ze 4. dubna 2001,
- seznam žáků tříd čtvrtého ročníku ve školním roce 2001/2002 s označeným volitelným maturitním předmětem a podpisem žáka,
- Celoroční plán práce na školní rok 2001/2002 - Domov mládeže při Vyšší odborné škole a Střední zemědělské škole v Kostelci nad Orlicí (včetně vnitřního řádu a režimu dne), další povinná dokumentace domova mládeže,
- osvědčení pro instruktory lyžařských zájezdů škol u pedagogů, kteří se zúčastnili lyžařského výcvikového kursu školy ve školním roce 2000/2001 jako instruktoři,
- zápisy ze schůzí pedagogické rady (včetně statistických výkazů o prospěchu žáků jednotlivých tříd) a z provozních schůzí ve školních letech 2000/2001 a 2001/2002,
- materiál se jmenováním výchovného poradce do funkce ze dne 31. srpna 1999,
- materiál o pověření pedagoga pro funkci školního metodika prevence ze dne 13. prosince 2000,
- písemné organizační pokyny ředitele školy z let 2000/2001 a 2001/2002 - náhodný výběr,
- písemný pokyn ředitele školy ze dne 4. září 2001 pod čj. R-175/01 ke stanovení rozdílových zkoušek žákyně zapsané ve školním roce 2001/2002 ve třídním výkazu 2. C pod pořadovým číslem 32,
- protokoly o komisionálních zkouškách opravných a rozdílových ve školních letech 2000/2001 a 2001/2002,
- čtvrtletní práce z matematiky ve školních letech 2000/2001 a 2001/2002 - náhodný výběr,
- protokol o maturitní zkoušce včetně listů žáka třídy 4.E ve školním roce 2000/2001,
- materiál Návrh na úpravu učebních osnov volitelného předmětu Matematický seminář ze dne 8. ledna 2002 podepsaný předsedou předmětové komise a schválený ředitelem školy,
- studijní průkazy žáků ve školním roce 2001/2002 - náhodný výběr,
- Pokyn ředitele č. 7/99 o přiznání osobních příplatků (z 31. 3. 1999),
- písemné maturitní práce z českého jazyka a literatury za školní rok 2000/2001, 1998/1999,
- písemné slohové práce z českého jazyka a literatury, kontrolní testy a diktáty – náhodný výběr,
- Přehled o vzdělávání učitelů v roce 2001,

- Vnitřní mzdový předpis ze dne 26. 6. 2000 s účinností do 1. 7. 2000,
- Čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P1-04 za 1.-4. čtvrtletí 2000 ze dne 15.1.2001,
- Faktury přijaté a vydané za měsíc 11/2000,
- Pokladní doklady za měsíce 4 a 10/2000, pokladní kniha,
- Účetní doklady – faktury placené z účtu FKSP za rok 2000,
- Výpis z běžného účtu FKSP,
- Účtový rozvrh pro rok 2000,
- Osobní spisy zaměstnanců s osobním číslem 10, 11, 79, 15, 16, 24, 54, 44, 22,
- Dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti,
- Směrnice o provádění doplňkové činnosti platnost od 1. 7. 2001,
- Změna cestovních náhrad platnost od 1. 1. 2000,
- Pokyn ředitele č. 10/2000 k organizaci inventarizačních prací ze dne 17. 10. 2000,
- Rozbor hospodaření za rok 2000,
- Živnostenský list - předmět podnikání - hostinská činnost - platnost od 1. 2. 1996,
- Živnostenský list - předmět podnikání - ubytovací služby - platnost od 5. 2. 1196,
- Živnostenský list - předmět podnikání - vyučování řízení motorových vozidel - platnost od 7. 2. 1196,
- Živnostenský list - předmět podnikání - poskytování služeb v rostlinné výrobě včetně poradenství - platnost od 1. 1. 2000,
- Rozvahu k 31. 12. 2000,
- Výkaz zisku a ztrát k 31. 12. 2000,
- Školský úřad Rychnov nad Kněžnou - rozpočet neinvestičních výdajů - úprava k 1. 12. 2000,
- Podklady k čerpání účelových dotací,
- Přehled o přidělu a čerpání účelových prostředků, poskytnutých škole a školskému zařízení ze stát. rozpočtu,
- Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení (MŠMT, čj.:14 269/2001-26, z 23. 3. 2001),
- Jmenování do funkce Preventisty požární ochrany a bezpečnostního technika (z 1. 11. 1994),
- Zjištění a hodnocení rizikových faktorů (nedatováno -rozpracovaný vnitřní dokument),
- Opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí (nedatováno),
- Poskytování osobních ochranných pracovních, mycích, čistících a desinfekčních prostředků (z 3. 1. 2001),
- Protokol (Inspektorát bezpečnosti práce pro Východočeský kraj se sídlem v Hradci Králové, čj. 4691/8.32/99/15.2, z 14. 12. 1999),
- Protokol (Okresní hygienická stanice v Rychnově n/Kn., z 25. 4. 2001),
- Hygienická kontrola VOŠ a SZeŠ v Kostelci n.Orl., Komenského 873 (Okresní hygienická stanice v Rychnově n/Kn., Zn.: 231.6/98, z 24. 2. 1998),
- Inspekční záznam (Okresní hygienická stanice v Rychnově n/Kn., z 19. 2. 1998),

- Vyjádření k zjištěným závadám při hygienické kontrole na VOŠ a SZeŠ Kostelec n.Orl. (z 20. 3. 1998),
- Zápis z prověrky BOZP (z 28. 8. 2001),
- Provozní řády (tělocvična, posilovna, stolní tenis, dílny, chemická laboratoř - nedatováno),
- Zápis o provedeném školení zaměstnanců v oboru bezpečnosti hygieny práce (z 30. 10. 2001),
- Osnova školení (z 30. 10. 2001),
- Presenční listina školení (z 30. 10. 2001),
- Záznam o školení zaměstnanců o požární ochraně (z 30. 10. 2001),
- Tematický plán a časový rozvrh školení a odborné přípravy zaměstnanců o požární ochraně (z 30. 10. 2001),
- Presenční listina školení zaměstnanců k BOZP a PO (z 30. 10. 2001),
- Presenční listina školení zaměstnanců k Pracovnímu řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení (z 1. 11. 2001),
- Zkušební test č.A/Z-6/z Bezpečnost práce (z 30. 10. 2001),
- Knihy úrazů (2 ks, SEVT 491570),
- Záznamy o školních úrazech (1996/1997 – 2000/2001),
- Záznamy o úrazech (1997-2001),
- Dokumentace kontrol, odborných prohlídek, revizí (12. 12. 1998 - 27. 11. 2001),
- Dokumentace o začlenění do kategorie činností se zvýšeným požárním nebezpečím nebo s vysokým požárním nebezpečím (z 12. 12. 2001),
- Požární řád (z 17. 12. 2001),
- Požární poplachové směrnice (z 18. 12. 2001),
- Požární evakuační plán (z 18. 12. 2001),
- Pokyny pro činnost preventivní požární hlídky (z 17. 12. 2001),
- Požární kniha,
- Zápis o preventivní požární kontrole provedené z pověření Městského úřadu v Kostelci nad Orlicí (z 14. 9. 2000),
- Zápis z kontroly BOZP a PO (z 10. 1. 2002),
- Inspekční zpráva čj. 092 115/01-5033 z orientační inspekce školního statku konané ve dnech 5. – 7. června 2001,
- Inspekční zpráva čj. 091 446/99-5048 z orientační inspekce VOŠ a SZeŠ Kostelec ze dne 2. 7. 1999.

ZÁVĚR

Při plánování a přípravě výchovně vzdělávacího procesu vychází vedení školy z platných učebních dokumentů, které jsou vhodně upraveny v rámci povolených mezí na podmínky a zaměření školy. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou (s výjimkou osnov fyziky) plněny. Materiálně technické vybavení školy je vzhledem k požadavkům na zajištění realizovaného vzdělávání na velmi dobré úrovni. Moderní je technické i programové vybavení školy výpočetní technikou. Personální zabezpečení výuky je většinou provedeno vyučujícími s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Ve výuce převažují klasické formy výuky a tradiční struktura vyučovacích hodin. V použitých formách a metodách práce učitelů se projevoval jejich rozdílný profesionální přístup a pracovní styl, který byl výrazně ovlivněn odlišnou mírou jejich pedagogických zkušeností. Rozdíly byly pozorovány především v oblasti motivování a oblasti rozvoje metakognitivních procesů a metodologické připravenosti žáků. Celkově je kvalita sledované výchovně vzdělávací činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

Řídící systém školy umožňuje většinou účinně zabezpečit organizaci výchovně vzdělávací činnosti. Koncepční záměry školy jsou reálné. Koncepce školy ve výchovně vzdělávací oblasti je promyšlená. Systém plánování je ucelený. Organizace práce školy je účelně prováděna. Vedení školy se snaží vytvářet i příznivé podmínky pro uplatnění iniciativy a tvořivosti pracovníků. Zavedené kontrolní mechanismy umožňují průběžně sledovat a vyhodnocovat činnost školy na všech úsecích. Dílčí nedostatky byly zjištěny v oblasti kontroly vedení části povinné pedagogické dokumentace, činnosti DM a plnění některých stanovených úkolů BOZP. Analýza výsledků činnosti je vhodně využívána při sebehodnocení práce školy. Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

Při provedené kontrole hospodaření se státními prostředky nebylo ve sledovaných oblastech za kalendářní rok 2000 zjištěno nevhodné a neefektivní čerpání finančních prostředků.

V oblasti BOZP a PO škola plní hlavní úkoly.

Výsledky hodnocení činnosti školy ve sledovaných oblastech ukazují na to, že škola plní své poslání a má předpoklady pro další zkvalitnění své činnosti.

Z porovnání vývoje školy od doby posledního hodnocení její činnosti školní inspekcí v roce 1999 vyplývá, že se škole daří udržet velmi dobrou kvalitu své činnosti. V průběhu posledních dvou let došlo ke zkvalitnění materiálně technických podmínek vzdělávání, především zavedením nových informačních technologií, které jsou ve vyučovacím procesu postupně využívány. Hodnocení kvality výuky ve srovnatelných skupinách předmětů je téměř shodné. Částečně se zlepšila kvalita výuky matematiky a fyziky, kde byla respektována některá z předešlých doporučení inspekce.

Ze skutečností zjištěných v průběhu inspekční činnosti vyplývají následující doporučení ke zkvalitnění činnosti školy:

a) v oblasti průběhu vzdělávání

- zaměřit se na zlepšení organizace externí formy studia do jeho ukončení ve škole, vést veškerou povinnou dokumentaci, více s externími žáky komunikovat, případně při neplnění jejich povinností ukončit jim studium v souladu s platnými právními předpisy,
- zpracovat jednotné tematické plány pro různé předměty a ročníky, popř. alespoň jednotné rozvržení učiva do jednotlivých ročníků jako vodítko pro tvorbu tematických plánů,

- metodické vzdělávání učitelů ve škole cíleně směřovat i do oblasti využívání moderních metod a forem práce, které by žáky více aktivizovaly a vedly je k samostatnému řešení problémů,
- v úvodu vyučovacích hodin jasně stanovovat jejich cíle (v oblasti poznávací i oblasti rozvoje dovedností), v závěru hodin provádět zhodnocení jejich naplněnosti,
- zvýšenou pozornost věnovat praktické části výuky a praktickým cvičením v případě odborných předmětů, kde by si žáci při samostatné práci měli ověřovat použitelnost získaných vědomostí,
- k zefektivnění výuky více využívat moderní didaktickou techniku,
- zajistit elementární pomůcky pro realizaci laboratorních prací z fyziky.

b) v oblasti podmínek vzdělávání a výchovy

- sjednotit řady učebnic používaných pro jazykovou výuku,
- v závislosti na finančních možnostech školy doplnit v učebnách výpočetní techniky další dvě žákovská pracoviště,
- delegovat předsedům předmětových komisí větší pravomoci v oblasti kontroly plánování výuky a plnění učebních osnov,
- zavést samostatné písemné výstupy z porad vedení,
- motivovat vhodně vybraného učitele pro kvalifikační studium výchovného poradenství,
- zvýšenou pozornost věnovat začínající učitelce odborných předmětů (do úvazku dát přiměřený počet vyučovaných předmětů, zajistit uvádějícího učitele a náslechy u zkušených kolegů),
- zaměřit kontrolní činnost na sledování úrovně povinné dokumentace, a to i v domově mládeže,
- požádat zřizovatele o zvýšení kapacity domova mládeže, popř. tuto akceptovat při naplňování ubytovacího zařízení.

c) v oblasti BOZP a PO:

- Do konce školního roku 2001/2002 dopracovat vnitřní dokument školy Zjištění a hodnocení rizikových faktorů (dle metod a způsobů daných zvláštními předpisy) a v důsledku toho následně aktualizovat seznamy osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP), mycích, čistících a dezinfekčních prostředků (MČaDP). S uvedenými dokumenty seznámit zaměstnance školy.
- Ve vnitřním dokumentu školy Opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí (havárií, požárů, jiných vážných nebezpečí, evakuace) dopracovat způsoby vyrozumění k vyhlášení evakuace zaměstnanců a žáků školy. V součinnosti se zdravotnickým zařízením, které poskytuje závodní preventivní péči, aktualizovat Traumatologický plán a v rozsahu dohodnutém dovybavit pracoviště školy prostředky k poskytování první pomoci. S tímto seznámit zaměstnance školy.
- Aktualizovat předtisk Zápisu z prověrky BOZP, část předtisku - Plán ozdravných opatření využívat k přehledu všech nedostatků a závad na úseku BOZP (mimo nedostatků a závad v stavu zajištění PO, vedených v Požární knize). O nutnosti odstranění zjištěných nedostatků a závad s vyšší finanční náročností prokazatelně (písemně) informovat zřizovatele školy. V případě zpracování přehledu zjištěných

a odstraněných nedostatků a závad pomocí výpočetní techniky nutno data archivovat v tisku, s výpisem minimálně pro potřebu podkladu k provedení následné prověrky BOZP.

- Dovybavit a uspořádat pokoje dle počtu ubytovaných tak, aby podmínky z hlediska hygieny a ochrany zdraví zaměstnance odpovídaly hygienickým limitům (rozptýlené osvětlení s převahou denního světla, nasvětlení lampičkami, ukládání lůžkovin, postačující pracovní plochy, údržba stropních svítidel). Provoz radiomagnetofonů a jiných podobných elektrospotřebičů, které jsou ve vlastnictví žáků a byly jimi vneseny do domova mládeže, povolovat až po jejich kontrole (minimálně po prověření neporušenosti napájecích šňůr 220V a celkového stavu daného elektrospotřebiče).
- Za posledním zápisem v dané knize úrazů učinit dodatečný Rozbor školní úrazovosti k 31. 8. 2001 (za školní roky 1996/1997 až 2000/2001) a Rozbor pracovní úrazovosti k 31. 12. 2001 (za kalendářní roky 1997 až 2001).

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Jetel	Jiří Jetel v. r.
Členové týmu	Mgr. Dana Janulíková	Dana Janulíková v. r.
	Ing. Miloslav Jirsa	M. Jirsa v. r.
	Mgr. Jana Kocábová	Jana Kocábová v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Ivana Dašková - kontrolní pracovník Ing. Zdeněk Raška - odborný externí pracovník Marie Vančáková - kontrolní pracovník Ing. Václav Zeman - kontrolní pracovník	

V Jičíně dne 29. ledna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. 2. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Ing. Jiří Nágl

J. Nágl v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-03-15	092 21-1/02-5072
Zřizovatel	„	„

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány